

Lisinopril Arrow

2,5 mg, 5 mg, 10 mg og 20 mg tabletter

lisinopril

Læs denne indlægsseddel grundigt, inden De begynder at tage medicinen.

- Gem indlægssedlen. De kan få brug for at læse den igen.
- Spørg lægen eller på apoteket, hvis der er mere, De vil vide.
- Lægen har ordineret Lisinopril Arrow til Dem personligt. Lad derfor være med at give det til andre. Det kan være skadeligt for andre, selvom de har de samme symptomer, som De har.
- Tal med lægen eller apoteket, hvis en bivirkning bliver værre, eller De får bivirkninger, som ikke er nævnt her.

Den nyeste indlægsseddel kan findes på www.indlaegsseddel.dk

Oversigt over indlægssedlen:

1. Virkning og anvendelse
2. Det skal De vide, før De begynder at tage Lisinopril Arrow
3. Sådan skal De tage Lisinopril Arrow
4. Bivirkninger
5. Opbevaring
6. Yderligere oplysninger

1. VIRKNING OG ANVENDELSE

Lisinopril Arrow tilhører en gruppe af medicin, der kaldes ACE-hæmmere. ACE-hæmmere virker ved at udvide blodkarrene, hvorved blodtrykket sænkes og gør det lettere for hjertet at pumpe blodet rundt til alle dele af kroppen.

Lægen har ordineret denne medicin til Dem fordi:

- Deres blodtryk er for højt (hypertension)
- De har en hjertelidelse, der kaldes symptomatisk hjerteinsufficiens, der gør, at hjertet ikke kan pumpe blodet ordentligt rundt i kroppen
- De har haft et hjertetilfælde (myokardieinfarkt), som kan have svækket hjertet
- De har nyreproblemer i forbindelse med Deres sukkersyge og for højt blodtryk.

Lægen kan have foreskrevet anden anvendelse eller dosering end angivet i denne information. Følg altid lægens anvisning og oplysningerne på doseringsetiketten.

2. DET SKAL DE VIDE, FØR DE BEGYNDER AT TAGE LISINOPRIL ARROW

Tag ikke Lisinopril Arrow

- hvis De er overfølsom (allergisk) over for lisinopril eller et af de øvrige indholdsstoffer (se pkt. 6. Yderligere oplysninger).
- hvis De er allergisk over for andre ACE-hæmmere.
- hvis De er længere end 12 uge i Deres graviditet (det er også bedre at undlade at tage Lisinopril Arrow tidligt i graviditeten – se Graviditet og amning).
- hvis De eller nogen i Deres familie har oplevet hvelse i ansigt, tunge eller hals, voldsom kløe, hududslæt, synkebesvær og/eller vejtrækningsbesvær i forbindelse med behandling med en ACE-hæmmer eller hvis De har oplevet disse symptomer under andre omstændigheder (denne tilstand kaldes angioødem).

Tal med lægen, hvis der er noget, De er usikker på.

Vær ekstra forsigtig med at tage Lisinopril Arrow

Fortæl det til lægen, hvis et eller flere af de følgende punkter gælder for Dem:

- hvis De haft en nyresygdom, som f.eks. forsnævring af blodårerne til nyrene (forkalket nyrearterie). Lægen vil muligvis kontrollere Deres tilstand og ændre Deres dosis.
- hvis De har forsnævring af hovedpulsåren fra hjertet (forkalkning i aorta eller mitralklappen) eller en sygdom i hjertemuskulaturen (hypertrofisk kardiomyopati).
- hvis De lider af væskemangel på grund af behandling med vandrivende medicin, hvis De er på saltbesparende diæt, er i dialyse eller hvis De har haft opkastning eller diare.
- hvis De tager kaliumtilskud eller kaliumholdig salterstatning.
- hvis De har sukkersyge.
- hvis De er i behandling med aferese (blodcelleseparation).
- hvis De tager lithium til behandling af mani eller depression.
- hvis De har en vedvarende tør hoste.
- hvis De har lavt blodtryk (dette kan opleves som svimmel eller ørhed især når De rejser Dem op).
- hvis De er i hæmodialyse med high-flux polyacrylonitril membraner (AN69). Fortæl det til lægen, så der kan vælges en anden metode for at undgå allergiske reaktioner.
- hvis De skal opereres eller bedøves skal De fortælle lægen eller tandlægen, at De tager lisinopril.
- hvis De er eller skal i sensibiliseringsbehandling for allergi over for f.eks. bistik.
- hvis De har en bindevævssygdom som f.eks. scleroderma eller systemisk lupus erythematosus og/eller hvis De er i behandling med medicin, der hæmmer immunsystemet, eller hvis De tager allopurinol eller procainamid. Fortæl det straks til lægen, hvis De får en eller anden infektion.

De skal fortælle Deres læge, hvis De tror, De er gravid (eller måske vil blive det). De bør ikke tage Lisinopril Arrow tidligt i graviditeten, og De må ikke tage det, hvis De er mere end 3 måneder henne i graviditeten, da det kan give Deres barn alvorlige skader (se afsnittet "Graviditet og amning").

Det er vigtigt, at De fortæller lægen alt om Deres tilstand og om eventuelle tidligere problemer. De skal fortælle det til lægen, hvis De tidligere har reageret dårligt over for lisinopril.

Lægen vil muligvis kontrollere Deres nyrefunktion, inden De starter behandling med lisinopril og måske også mens De er i behandling med lisinopril.

Lægen kan have foreskrevet anden anvendelse eller dosering end angivet i denne information. Følg altid lægens anvisning og oplysningerne på doseringsetiketten.

Brug af anden medicin

Fortæl det til lægen, hvis De tager et eller flere af følgende typer medicin, da de kan påvirke virkningen af Lisinopril Arrow:

- Vandrivende medicin (diuretika) herunder kaliumbesparende diuretika som amilorid, spironolacton eller triamteren
- Medicin til behandling af skizofreni eller depression
- Lithium (mod mani eller depression)
- Allopurinol (mod gigt) og/eller procainamid (til behandling af uregelmæssig hjerterytmie)
- Anden medicin mod behandling af forhøjet blodtryk
- Medicin der hæmmer immunsystemet til behandling af autoimmun sygdom (f.eks. kronisk leddegigt) eller efter organtransplantation
- Blodkarudvidende medicin herunder nitrater
- Medicin eller tilskud der indeholder kalium (f.eks. kaliumtilskud eller kaliumholdig salterstatning)
- Medicin mod smerter og inflammation, såkaldte non-steroid anti-inflammatoriske midler (NSAID'er) som f.eks. ibuprofen, indometacin
- Natriumaurothiomalate (injekterbart guld)
- Acetylsalicylsyre
- Medicin til behandling af sukkersyge herunder insulin og oral medicin mod sukkersyge
- Heparin (blodfortyndende medicin, der skal forebygge blodpropper)
- Hostemedicin, astmamedicin og næsespray (efedrin, pseudoefedrin og salbutamol).

Fortæl det altid til lægen eller apoteket, hvis De bruger anden medicin eller har brugt det for nylig. Dette gælder også medicin, som ikke er købt på recept.

Brug af Lisinopril Arrow sammen med mad og drikke

De kan tage Lisinopril Arrow med eller uden mad.

Fertilitet, graviditet og amning

Graviditet

De skal fortælle Deres læge, hvis De tror, De er gravid (eller måske vil blive det). Deres læge vil normalt råde Dem til at stoppe med at tage Lisinopril Arrow og tage en anden medicin i stedet for, før De bliver gravid, eller så snart De finder ud af, at De er gravid. De bør ikke tage Lisinopril Arrow tidligt i graviditeten, og De må ikke tage det, hvis De er mere end 3 måneder henne i graviditeten, da det kan give Deres barn alvorlige skader.

Amning

De skal fortælle Deres læge, hvis De ammer eller skal til at amme. Det vides ikke, om lisinopril udskilles i modermælk hos mennesker. Lisinopril bør ikke bruges af kvinder, der ammer. Spørg Deres læge eller apotek til råds, før De tager nogen form for medicin.

Trafik- og arbejdssikkerhed

Lisinopril Arrow kan i nogle tilfælde give bivirkninger som svimmelhed eller døsigthed. Hvis De oplever dette, må De ikke køre bil eller betjene maskiner. Det er vigtigt, at De læser hele denne indlægsseddel, før De begynder at tage denne medicin for at se, hvordan den påvirker Dem og Deres evne til at køre bil eller betjene maskiner. Tal med lægen eller apoteket, hvis der er noget De er usikker på eller ønsker at diskutere.

3. SÅDAN SKAL DE TAGE LISINOPRIL ARROW

Tag altid Lisinopril Arrow nøjagtigt efter lægens anvisning. Er De i tvivl, så spørg lægen eller på apoteket.

Tag tabletterne med et glas vand på samme tidspunkt hver dag. Tabletterne kan tages med eller uden mad.

Det antal tabletter, De skal tage afhænger af, hvad De behandles for. Hvis De har problemer med nyrene, vil lægen muligvis ordinere en lavere dosis. Følg altid lægens anvisning nøje.

For højt blodtryk (hypertension)

Voksne

Den sædvanlige startdosis er 10 mg dagligt. Lægen vil øge dosis afhængig af, hvordan medicinen virker på Dem, op til den sædvanlige vedligeholdelsesdosis på 20 mg dagligt. Hvis det er nødvendigt, kan dosis øges yderligere med 2-4 ugers intervaller indtil en maksimal dosis på 80 mg en gang dagligt.

Hvis De allerede tager vandrivende medicin, vil lægen fortælle Dem, at De skal nedsætte dosis af den vandrivende medicin eller helt holde op med at tage den, inden De begynder behandlingen med Lisinopril Arrow.

Børn og unge (6-16 år)

Den sædvanlige startdosis er 2,5 mg dagligt hos patienter, der vejer 20-50 kg og 5 mg dagligt hos patienter, der vejer over 50 kg. Denne dosis kan forhøjes op til maksimalt 20 mg dagligt hos patienter, der vejer 20-50 kg og 40 mg hos patienter, der vejer over 50 kg.

Hvis Deres barn har nyreproblemer, vil lægen muligvis vælge en lavere startdosis.

Symptomatisk hjerteinsufficiens

Lisinopril anvendes sammen med vandrivende medicin og i nogle tilfælde hjertemedicin eller beta-blokkere til behandling af hjertelidelse.

Den sædvanlige startdosis er 2,5 mg dagligt under tæt overvågning af lægen. Dosis kan herefter øges med højst 10 mg med et interval på mindst 2 uger indtil en maksimal dosis på 35 mg en gang dagligt.

Efter et hjertetilfælde (akut myokardieinfarkt)

Den sædvanlige dosis er 5 mg, som tages inden for 24 timer efter hjertetilfældet, efterfulgt af 5 mg 24 timer senere og yderligere 10 mg efter yderligere 24 timer. Den sædvanlige daglige dosis er 10 mg en gang dagligt i 6 uger, hvorefter lægen igen vil vurdere Deres tilstand.

Patienter med sukkersyge og nyreproblemer

Den sædvanlige startdosis er 2,5 mg en gang dagligt. Dette kan øges til en maksimal dosis på 20 mg en gang dagligt.

Børn

Lisinopril Arrow bør kun anvendes til børn til behandling af højt blodtryk.

Lisinopril Arrow bør ikke anvendes til børn under 6 år eller til børn med alvorlige nyreproblemer.

Hvis De har taget for mange Lisinopril Arrow tabletter

En overdosis kan medføre meget lavt blodtryk, som kan give svag hovedpine og svimmelhed. Symptomerne kan også være stakåndethed, en hurtig eller langsom puls, hjertebanken, angst eller hoste.

Kontakt lægen, skadestuen eller apoteket, hvis De eller en anden person ved et uheld tager for mange Lisinopril Arrow tabletter, end der står i denne information eller mere end lægen har forskrevet. Husk at medbringe æsken og eventuelt resterende tabletter.

Hvis De har glemt at tage Lisinopril Arrow

De skal tage den glemte dosis, så snart De husker det. Hvis det er ved at være tid til den næste dosis, skal De ikke tage den glemte dosis men i stedet tage den næste dosis som planlagt. De må ikke tage en dobbeltdosis som erstatning for den glemte dosis.

Hvis De holder op med at tage Lisinopril Arrow

Hvis De holder op med at tage Lisinopril Arrow kan Deres tilstand forværres og Deres blodtryk kan stige. Det er vigtigt, at De fortsætter med at tage tabletterne, indtil lægen fortæller Dem, at De skal stoppe behandlingen.

Spørg lægen eller apoteket, hvis der er noget, De er i tvivl om eller føler Dem usikker på.

4. BIVIRKNINGER

Lisinopril Arrow kan som al anden medicin give bivirkninger, men ikke alle får bivirkninger.

De skal straks afbryde behandlingen med Lisinopril Arrow og kontakte lægen, hvis De får udslæt, blæredannelse eller anden påvirkning af hud, øjne, mund eller kønsorganer, kløe eller feber, hævelse i ansigt, tunge og/eller hals, kraftig rødme af huden (nældefeber) og/eller besvær med at synke og/eller trække vejret (angioødem).

Fortæl det straks til lægen hvis:

- De føler Dem dårlig tilpas efter den første dosis (nogle personer reagerer på den første dosis med kraftig svimmelhed, svaghed, mathed og opkastning).
- De får mange infektioner. Lisinopril Arrow kan nedsætte antallet af de hvide blodlegemer og derved nedsætte Deres modstandskraft over for infektioner. De bør straks opsøge lægen, hvis De får en infektion med symptomer som feber og kraftig forværring af Deres almentilstand. Hvis De får feber med lokale infektionssymptomer som f.eks. ondt i halsen, svælget/munden eller urinvejsproblemer, bør De også straks kontakte lægen. De vil få taget en blodprøve, der skal vise, om antallet af de hvide blodlegemer muligvis er nedsat. Det er vigtigt, at De informerer lægen om Deres medicin.
- De mister appetitten, lider af uforklarlig træthed, gulfarvning af huden eller det hvide i øjnene (gulsot), kvalme, mavesmerter, mørk urin, leverbetændelse (hepatitis).

Hvis De føler Dem svimmel eller ør, især efter De har rejst Dem hurtigt op, kan det hjælpe, hvis De lægger Dem ned. Tal med lægen, hvis svimmelheden bliver ved eller, hvis der er noget, der bekymrer Dem.

Følgende bivirkninger er også blevet rapporteret:

Almindelige bivirkninger (forekommer hos mellem 1 og 10 ud af 100 patienter): Svimmelhed/ørhed, hovedpine, besvimelse når man rejser sig op, hoste, diare, opkastning og nyreproblemer.

Ikke almindelige bivirkninger (forekommer hos mellem 1 og 10 ud af 1.000 patienter): Humørændringer, følelsesløshed eller prikkende og snurrende fornemmelse i hænder eller fødder, svimmelhed, fornemmelse af at altting snurrer rundt, hjerteproblemer såsom smerter i brystkassen, uregelmæssig eller hurtige hjerteslag, søvnproblemer, løbende eller tilstoppet næse, ændret smagsopfattelse, Raynauds syndrom (hvide eller blålige og kolde eller følelsesløse fingre og tæer), kvalme, fordøjelsesproblemer og mavesmerter, udslæt, kløe, impotens, træthed, svaghedsfølelse, øget kalium-, kreatinin- eller urinstofkoncentration i blodet, øget antal leverenzymmer og hjerteanfald eller slagtilfælde.

Sjældne bivirkninger (forekommer hos mellem 1 og 10 ud af 10.000 patienter): Ujævnt udslæt med kløe, hårtab, psoriasis, ændringer i blodbilledet: lavt antal blodceller, lavt indhold af natrium og hæmoglobin, højt indhold af bilirubin, mental forvirring, mundtørhed, alvorlige allergiske reaktioner med hævelse i ansigt, fingre/tæer, tunge eller hals, unormal brystforstørrelse hos mænd, nyresvigt, giftige stoffer i blodet på grund af nyreproblemer, mørk urin, uligevægt i væske- og elektrolytbalancen, som kan medføre kvalme, opkastning, muskelkrampes, forvirring og krampes (SIADH).

Meget sjældne bivirkninger (forekommer hos færre end 1 ud af 10.000 patienter): Lavt blodsukkerniveau, bihulebetændelse, vejrtrækningsbesvær eller

hvæsende vejrtrækning, betændelse i bugspytkirtlen, mavesmerter til tider med kvalme og opkastning, blodmangel (bleghed, svaghedsfølelse eller stakåndethed på grund af lavt indhold af røde blodceller), gulfarvning af huden og øjne (gulsot), leverbetændelse (hepatitis), øget risiko for blødning eller stødpletter pga. lavt antal blodplader (trombocytopeni), øget infektionsrisiko pga. lavt antal hvide blodceller, nedsat knoglemarvsfunktion der medfører nedsat blodcelleproduktion, øget svedproduktion, hævede kirtler, overfølsomheds sygdom, som viser sig ved store, lokaliserede, smertefri hævelser under huden, og som minder om nældefeber (angioødem), autoimmun sygdom såsom pemfigus (hvor kroppen angribes af dens eget immunsystem), lav eller ingen urinproduktion, alvorlig sygdom med blæredannelse på huden (toksisk epidermal nekrose) eller blæredannelse på hud, mund, øjne eller kønsdele (Stevens-Johnsons syndrom) og eosinofil lungebetændelse, ufarlig knude på huden som kan ligne en type svulst der kaldes lymfom (pseudolymphoma).

Visse patienter har rapporteret (ukendt hyppighed): Symptomer på depression, besvimelse.

Tal med lægen eller apoteket, hvis en bivirkning bliver værre, eller De får bivirkninger, som ikke er nævnt her.

Bivirkningerne kan dermed blive indberettet til Lægemiddelstyrelsen, og viden om bivirkninger kan blive bedre. Patienter eller pårørende kan også indberette bivirkninger direkte til Lægemiddelstyrelsen. De finder skema og vejledning under Bivirkninger på Lægemiddelstyrelsens netsted www.laegemiddelstyrelsen.dk.

5. OPBEVARING

Opbevares utilgængeligt for børn.

Brug ikke Lisinopril Arrow efter den udløbsdato, der står på pakningen efter Exp.

Må ikke opbevares ved over 25 °C.

Spørg på apoteket, hvordan De skal aflevere medicinrester. Af hensyn til miljøet må De ikke smide medicinrester i afløbet, toiletet eller skraldespanden.

6. YDERLIGERE OPLYSNINGER

Lisinopril Arrow indeholder:

- Aktivt stof: Lisinopril. En tablet indeholder 2,5 mg, 5 mg, 10 mg eller 20 mg lisinopril (som dihydrat).
- Øvrige indholdsstoffer: Mannitol, calciumhydrogenphosphatdihydrat, majsstivelse, pregelatineret stivelse, vandfri silica og magnesiumsterat.

Udseende og pakningsstørrelser

Lisinopril Arrow 2,5 mg tabletter er hvide, runde, bikonvekse og mærket med "X | X" på den ene side og ">" på den anden side.
Lisinopril Arrow 5 mg tabletter er hvide, runde, bikonvekse og mærket med "L | 5" på den ene side og ">" på den anden side.
Lisinopril Arrow 10 mg tabletter er hvide, runde, bikonvekse og mærket med "L | 10" på den ene side og ">" på den anden side.
Lisinopril Arrow 20 mg tabletter er hvide, runde, bikonvekse og mærket med "L | 20" på den ene side og ">" på den anden side.

Lisinopril Arrow 2,5 mg tabletter fås i blisterpakninger med 14, 28, 30, 50, 98, 100 og 500 (10 x 50) tabletter.
Lisinopril Arrow 5, 10 og 20 mg tabletter fås i blisterpakninger med 28, 30, 50, 98, 100 og 500 (10 x 50) tabletter.

Ikke alle pakningsstørrelser er markedsført.

Indehaveren af markedsføringstilladelsen

Arrow Generics Limited
Unit 2, Eastman Way,
Stevenage, Hertfordshire
SG1 4SZ, England

Dansk repræsentant

Arrow Pharma ApS
Sankt Peders Stræde 2, 1.
4000 Roskilde

Fremstillere

Arrow Pharm (Malta) Limited
HF 62, Hal Far Industrial Estate
Birzebubgja
BBG06, Malta

Dette lægemiddel er godkendt i EEAs medlemslande under følgende navne:

DK: Lisinopril Arrow
UK: Lisinopril Tablets
NO: Lisinopril Arrow
SE: Lisinopril Arrow
DE: Lisidoc Tabletten

Denne indlægsseddel blev senest revideret maj 2012